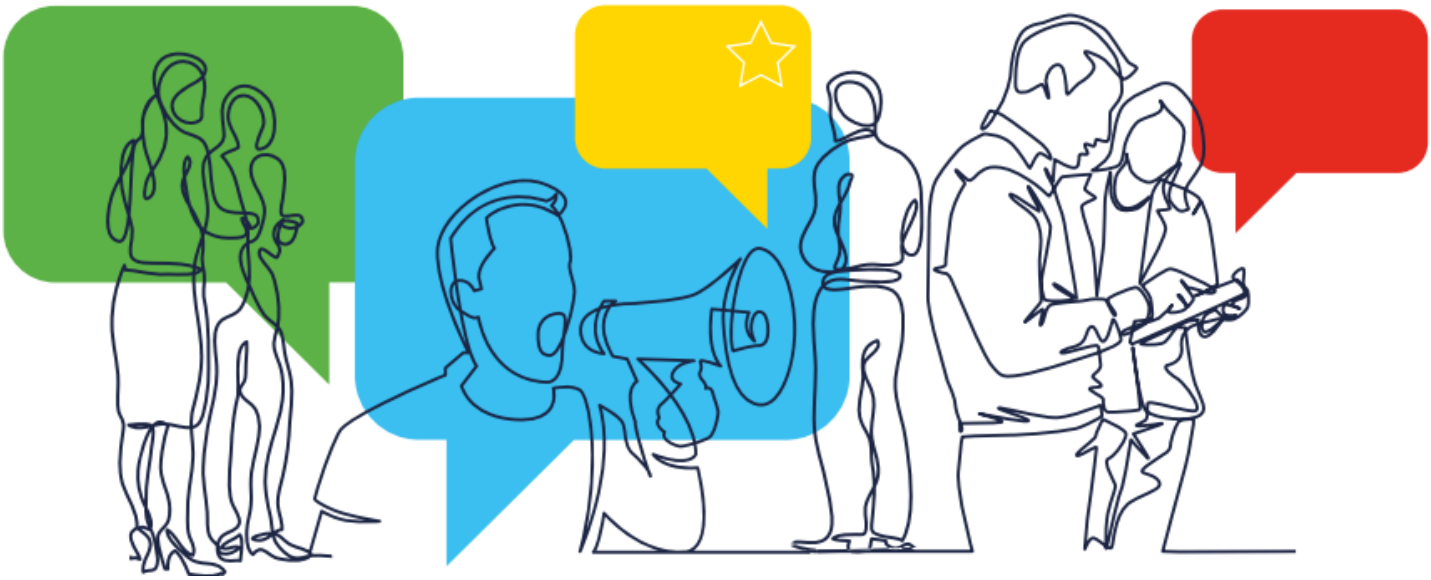
SUCCESS STORY

FORUM VOOR HET EUROPEES BURGERINITIATIEF

Verbod op conversiepraktijken in de Europese Unie

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

Over het EBI “Verbod op conversiepraktijken”

Verbod op conversiepraktijken (volledige naam: **“Verbod op conversiepraktijken in de Europese Unie”**) was het dertiende Europees burgerinitiatief (EBI) dat ruim één miljoen geldige handtekeningen wist te verzamelen. Het initiatief, dat op **24 januari 2024** werd geregistreerd, ging op **17 mei 2024**, ter gelegenheid van de internationale dag tegen homofobie, transfobie en bifobie, officieel van start met het verzamelen van handtekeningen.

Conversiepraktijken zijn interventies die gericht zijn op het veranderen, verdringen of onderdrukken van de seksuele gerichtheid, genderidentiteit en/of genderexpressie van lhbtq+-personen. Met dit initiatief riepen de organisatoren de Europese Commissie op om met een voorstel te komen voor een bindend wettelijk verbod op conversiepraktijken gericht op lhbtq+-personen in de Europese Unie. In 2020 merkte een speciale rapporteur van de Verenigde Naties conversiepraktijken aan als een vorm

van foltering, en sindsdien hebben steeds meer Europese landen wettelijke verboden ingevoerd. Tegen de tijd dat het initiatief zijn doel bereikte, hadden acht lidstaten deze praktijken reeds verboden.

Na de succesvolle voltooiing van de inzameling en verificatie van de handtekeningen werd het initiatief op **17 november 2025** formeel bij de Europese Commissie ingediend, samen met certificaten die de geldigheid van **1.128.063 handtekeningen** bevestigden. De organisatoren hadden op 12 december 2025 een ontmoeting met **Hadja Lahbib**, de commissaris voor Gelijkheid en voor Paraatheid en Crisisbeheer, en presenteerden hun voorstel tijdens een hoorzitting in het Europees Parlement op 2 maart 2026.

De Europese Commissie heeft haar officiële antwoord op 13 mei 2026 vastgesteld in de vorm van een mededeling (zie het persbericht). Op dezelfde dag had commissaris Lahbib een ontmoeting met de organisatoren en legde ze een openbare verklaring af (zie de video).

In haar beoordeling boog de Commissie zich over de juridische mogelijkheden die haar ter beschikking staan en zegde ze toe een aanbeveling te zullen vaststellen waarin de lidstaten worden opgeroepen om conversiepraktijken te verbieden. Ook bevestigde de Commissie opnieuw dat alle leden van de lhbtiq+-gemeenschap moeten kunnen zijn wie ze zijn en hun leven met opgeheven hoofd moeten kunnen leiden, zonder te hoeven vrezen voor geweld en discriminatie.

Het initiatief “Verbod op conversiepraktijken” liet zien dat een lokale groep vastberaden organisatoren burgers in heel Europa met succes kunnen mobiliseren, belangrijke kwesties op de EU-agenda kunnen plaatsen en op betekenisvolle wijze kunnen bijdragen tot de EU-besluitvorming.

Initiatief geregistreerd

24 januari 2024

Verzamelen gestart

17 mei 2024

Inzameltermijn voorbij

17 mei 2025

Verificatie

16 juni 2025

Indiening van het initiatief

17 november 2025

Initiatief beantwoord

13 mei 2026

Wat heeft ertoe bijgedragen dat dit initiatief het vereiste aantal handtekeningen heeft weten te verzamelen?

Opkomen voor datgene waar je in gelooft

De vastberadenheid van de organisatoren was cruciaal voor het succes van de campagne.

Saamhorigheidsgevoel kweken

Het tot stand brengen van sterke partnerschappen gaf de doorslag.

Optimaal profiteren van sociale media

De zichtbaarheid online speelde een sleutelrol in de campagne.

De strategie achter het initiatief

Voorbereiding

Het initiatief “Verbod op conversiepraktijken” werd bedacht door Mattéo Garguilo, de hoofdorganisator, toen hij nog op de middelbare school zat, drie tot vier jaar voordat het initiatief van start ging. Rond 2020 kwamen conversiepraktijken volop in de belangstelling te staan in Frankrijk, waar Mattéo vandaan komt. Conversiepraktijken (ook wel conversietherapieën genoemd) zijn interventies die gericht zijn op het veranderen, verdringen of onderdrukken van de seksuele gerichtheid, genderidentiteit of genderexpressie van lhbtiq+-personen. Het verbaasde Mattéo dat deze praktijken in veel Europese landen nog altijd wettelijk toegestaan waren, daar slechts 8 van de 27 EU-landen een wettelijk verbod hebben ingesteld.

Daarnaast had Mattéo een sterke belangstelling ontwikkeld voor participatieve democratie en de betrokkenheid van burgers, onder meer via instrumenten zoals het initiatief voor een gedeeld referendum in Frankrijk. Hij zag het Europees burgerinitiatief als het aangewezen instrument om deze kwestie op Europees niveau aan te kaarten.

Om het initiatief in gang te zetten, besloot Mattéo samen met twee vrienden tot oprichting van ACT, de Europese organisatie tegen conversietherapie, toen hij op 21-jarige leeftijd aan het Institut d’Etudes Politiques (I.E.P.) in Lyon studeerde.

Om draagvlak te kweken voor de campagne, benaderde Mattéo en de andere covoorzitters van ACT lhbtiq+- en mensenrechtenorganisaties in heel Europa. Ze stuurden ruim 500 e-mails naar organisaties om partners te vinden die bereid waren de handen ineen te slaan om campagne te voeren. Als een nieuw opgerichte organisatie hadden ze in eerste instantie moeite om de steun van grotere organisaties te verkrijgen. Dankzij hun doorzettingsvermogen wisten ze echter twaalf organisaties die zich inzetten voor de bescherming van lhbtiq+-rechten uit twaalf verschillende EU-lidstaten, bijeen te brengen om gezamenlijk het initiatief te starten.

Fondsenwerving en middelen

De organisatoren kregen geen financiële steun voor het initiatief. Ze overwogen op zoek te gaan naar giften, maar besloten uiteindelijk geen fondsenwervingscampagne op te zetten. Als klein team met beperkte tijd en capaciteit concludeerden ze dat het administratieve werk (zoals het invullen van papieren, contact opnemen met potentiële donoren en beheren van de financiën) waardevolle hulpbronnen zou onttrekken aan hun hoofddoelstelling.

In plaats daarvan kozen de organisatoren ervoor hun inspanningen te richten op het mobiliseren van medestanders en het verzamelen van handtekeningen, waarbij ze de campagne zelf voorrang gaven boven fondsenwerving.

Campagnestrategie

De campagne “Verbod op conversiepraktijken” nam een onverwachte wending tijdens de termijn voor het verzamelen van de handtekeningen. Hoewel de inzamelingstermijn in **mei 2024** van start ging, had het initiatief in **april 2025** nog maar circa **234.000 handtekeningen** verzameld. Met nog slechts één maand te gaan, moesten de organisatoren nog ruim **770.000 handtekeningen** verzamelen om de vereiste drempel te halen.

“Dat is het moeilijkste gedeelte: ervoor zorgen dat mensen actief blijven. Hier hadden we behoorlijk wat moeite mee. Veel ngo’s trokken hun steun aan de campagne in toen de handtekeningen niet meer binnenstroomden. Het is moeilijk om een campagne een heel jaar lang op gang te houden.” – Mattéo Garguilo

De organisatoren gaven toe dat nog altijd vrij weinig bekend was over conversiepraktijken vergeleken met andere campagnes voor de grondrechten, zoals die voor abortusrechten, waardoor de kans kleiner was dat burgers het initiatief zouden steunen. Deze uitdaging diende zich specifiek aan in landen waar de rechten van lhbtiq+-mensen nog altijd minder goed worden beschermd, waardoor het moeilijker is om met partnerorganisaties samen te werken en de aandacht van het brede publiek te trekken.

De hele campagne werd bovendien gevoerd door een team van uit studenten bestaande vrijwilligers. Voor hen was het EBI een daad van activisme die ze naast hun studies verrichtten. Sociale media, met name Instagram, groeiden uit tot het belangrijkste communicatie- en mobilisatiekanaal van de campagne.

Tien dagen vóór het verstrijken van de inzamelingstermijn deden de organisatoren één laatste poging, die de campagne deed kantelen. Ze legden contact met zoveel mogelijk influencers, kunstenaars en politici, en vroegen hen het initiatief openlijk te steunen en hun volgers aan te moedigen het te ondertekenen.

Een van de eerste prominente figuren die hier gehoor aan gaf, was de Belgische zangeres **Angèle**, die haar volgers op Instagram ertoe opriep het initiatief te steunen. Haar boodschap was eenvoudig

en aansprekend: ze beloofde haar beroemde hond een kus te geven voor elke fan die het EBI ondertekende.

Source: Instagram page of “Le coin des lgbt”

Na steunbetuigingen van Angèle en de Franse zangeres **Hoshi** sloten talloze andere artiesten zich bij de campagne aan. Binnen een paar dagen haalde het initiatief **500.000 extra handtekeningen** op.

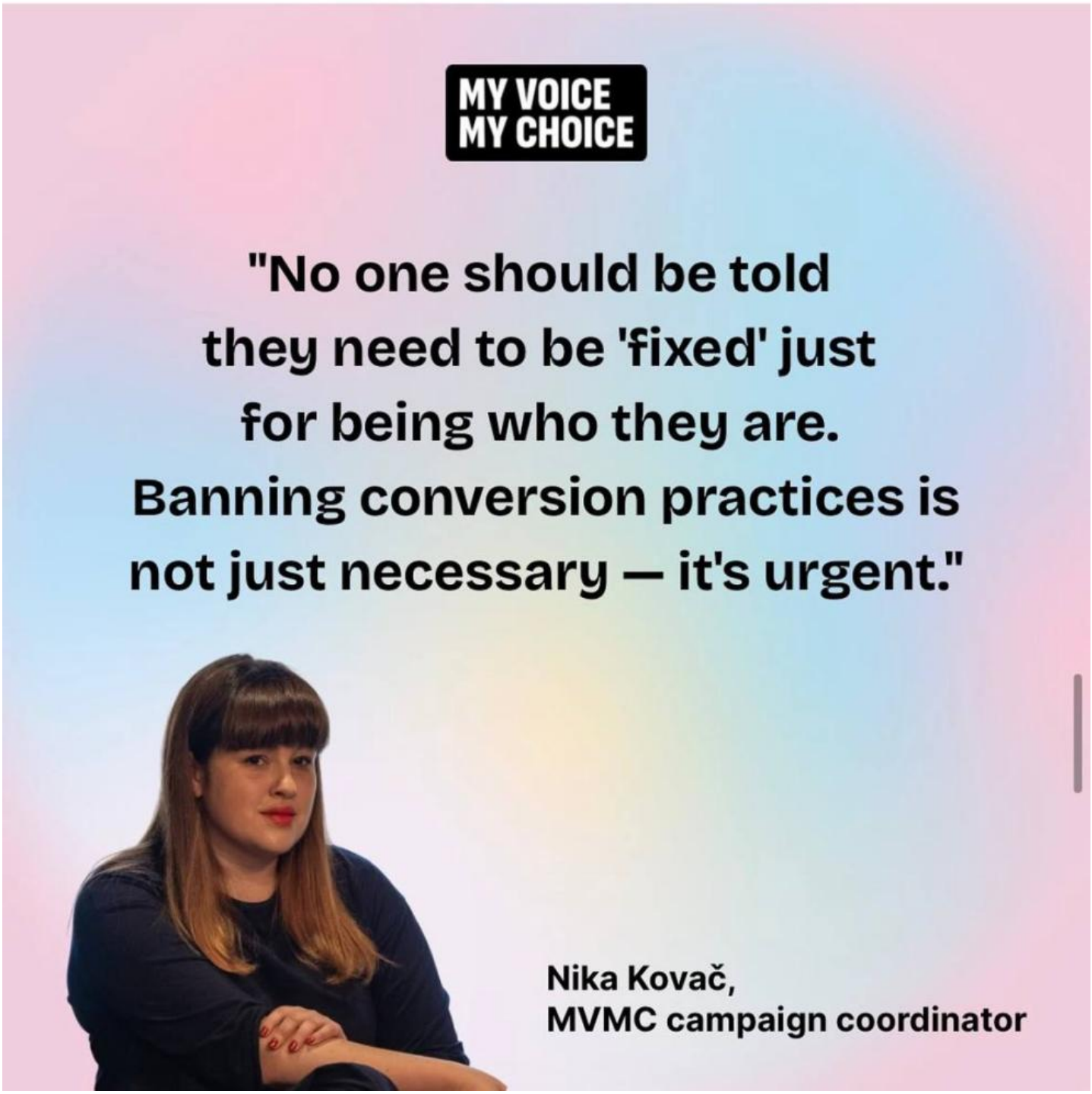
Een soortgelijk momentum ontstond op politiek gebied. Dankzij de contacten via een feministische organisatie werd de Franse linkse partij LFI de eerste politieke partij die zich achter het initiatief schaarde, gevolgd door de “Parti Socialiste” en “Les Verts”. Op de laatste dag van de campagne publiceerde de Franse president **Emmanuel Macron** op sociale media een steunbetuiging voor het initiatief. Ongeveer 30 minuten later moedigde ook de Sloveense premier **Robert Golob** burgers aan het initiatief te ondertekenen.

Source: X page of Emmanuel Macron

De organisatoren vroegen ook het team achter het succesvolle Europees burgerinitiatief **My Voice, My Choice** om steun. De Sloveense organisatoren waren bereid te helpen door het netwerk te activeren dat ze hadden opgebouwd tijdens hun eigen campagne, die kort daarvoor circa 1,2 miljoen handtekeningen had verzameld.

myvoicemychoiceorg and act_lgbt

Source: Instagram page of the ‘My Voice My Choice’ initiative

Deze samenwerking bleek van onschatbare waarde: maatschappelijke organisaties in Duitsland werden bereikt, en in Kroatië werd binnen één dag de nationale drempel gehaald.

“Zodra het ene land zijn medewerking toezegde, verlegden we onze aandacht naar een ander land en stuurden we medestanders op pad om mensen te benaderen, of het nu ging om LHBT-influencers, LHBT-zangers of vrouwen, want over het algemeen dragen vrouwen LHBT-rechten een warm hart toe.” – Mattéo Garguilo

De organisatoren hadden daarnaast oog voor de kracht van urgentie. Naarmate het aftellen richting één miljoen handtekeningen in hevigheid toenam, raakten meer mensen enthousiast over deelname. In combinatie met de toenemende aandacht van het publiek voor lhbtiq+-rechten zorgde dit gevoel van urgentie voor de impuls die nodig was om de campagne tot een succes te maken.

Frankrijk ontpopte zich tot de krachtigste pleitbezorger van de campagne. Ruim de helft van alle handtekeningen kwamen uit dit land, grotendeels dankzij het Instagram-account **@lecoindeslgbt**, dat een belangrijke rol speelde bij het verspreiden van de boodschap van het initiatief. Het account werd gesteund door het Franse feministische collectief **NousToutes**, hetgeen tevens hielp om medestanders te mobiliseren en politieke contacten te leggen.

“Ze hebben ons erg geholpen, en dus zijn we veel in Frankrijk actief geweest; daarnaast hadden we enkele contacten in de politiek.” – Mattéo Garguilo

De strategie wierp haar vruchten af. Rond **16.00 uur op de dag vóór het verstrijken van de inzamelingstermijn** passeerde het initiatief de mijlpaal van **één miljoen handtekeningen**. Tegen de tijd dat de campagne officieel ten einde liep, had deze **ruim 1,2 miljoen handtekeningen verzameld**.

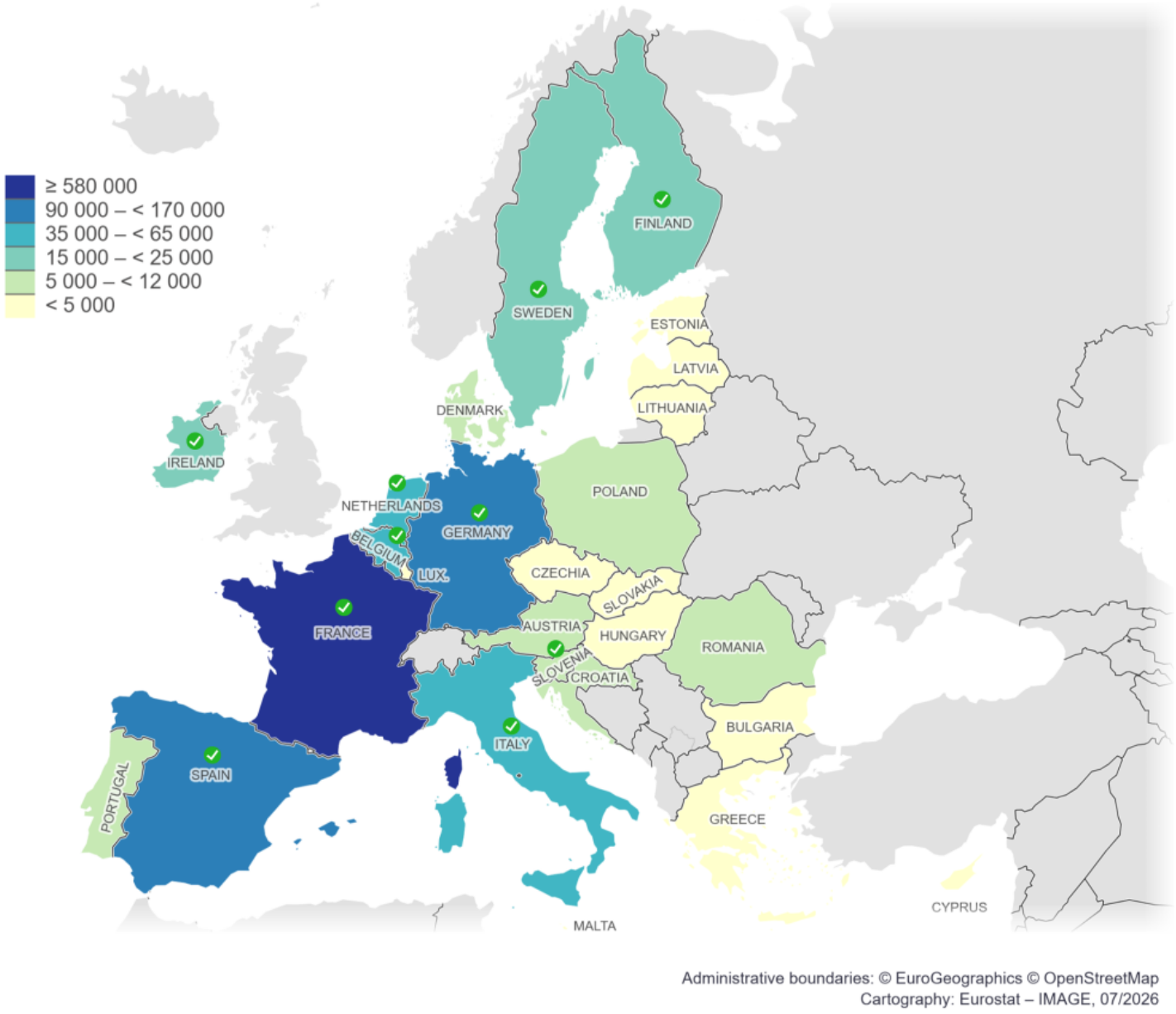
Proces voor het verzamelen en verifiëren van handtekeningen

Het verzamelen van handtekeningen voor het initiatief “Verbod op conversiepraktijken” ging officieel van start op 17 mei 2024, de internationale dag tegen homofobie, transfobie en bifobie, en één jaar later op dezelfde dag liep de campagne ten einde.

De meeste handtekeningen voor het initiatief werden verzameld in de laatste week van de campagne, waaruit blijkt hoe momentum snel kan ontstaan in de eindfase van een EBI.

Na het verstrijken van de inzamelingstermijn werd het initiatief op 16 juni 2025 formeel aan de lidstaten voorgelegd. Na afronding van het verificatieproces werden 1.128.063 steunbetuigingen geldig bevonden.

Aantal verzamelde steunbetuigingen voor “Verbod op conversiepraktijken” per lidstaat

Opmerking: “Verbod op conversiepraktijken in de Europese Unie” heeft in tien lidstaten de drempel bereikt. Bron: website van het Europees burgerinitiatief, 2026. De volledige tabel met steunbetuigingen is te vinden op de specifieke pagina van de EBI-website.

Gedurende de hele campagne hebben de organisatoren hun inspanningen geconcentreerd op landen die van oudsher de nationale drempel voor EBI’s bereiken, zoals **Frankrijk** en **Spanje**, terwijl ze zich ook richtten op kleinere lidstaten waar een breed maatschappelijk draagvlak voor het verbieden van conversiepraktijken bestaat, waaronder **Slovenië** en **Ierland**.

Na de mijlpaal van één miljoen handtekeningen te hebben bereikt, gingen de organisatoren door met campagne voeren in plaats van onmiddellijk te stoppen. Hun doel was om een toereikende veiligheidsmarge in te bouwen voor het geval handtekeningen ongeldig zouden worden verklaard tijdens het verificatieproces. Aan het eind van de campagne hadden ze daarom ruim **1,2 miljoen steunbetuigingen** verzameld.

Impact van dit initiatief

Na de formele indiening van het initiatief hadden de organisatoren op **12 december 2025** een ontmoeting met **Hadja Lahbib**, commissaris voor Gelijkheid en voor Paraatheid en Crisisbeheer.

Organisers meet with the Commissioner Hadja Lahbib, Commissioner for Preparedness, Crisis Management and Equality. © European Union , 2025

Hearing at the European Commission
12th of December, 2025
BAN ON CONVERSION PRACTICES IN THE EU

Organisers at the meeting with the European Commission. © European Union, 2025

Hoorzitting in het Europees Parlement

Het initiatief werd op **2 maart 2026** gepresenteerd tijdens een hoorzitting in het Europees Parlement. De hoorzitting werd georganiseerd door de **Commissie LIBE** samen met de **Commissie verzoekschriften (PETI)** en de **Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (FEMM)**. Tijdens de hoorzitting in het Parlement gaven de organisatoren aan dat ze zich er terdege bewust van waren hoe moeilijk het is om wetgeving voor te stellen en dat een aanbeveling van de Commissie naar hun idee een maatregel is die snel resultaat zou kunnen opleveren.

Organisers at the public hearing at the European Parliament. © European Union, 2026

Het onderwerp werd vervolgens verder besproken in het Europees Parlement. Op 25 maart 2026 heeft het Europees Parlement een debat over dit initiatief gehouden tijdens zijn plenaire vergadering (bekijk de opname hier). Pakweg een maand later, op 29 april 2026, heeft de Commissie LIBE het jaarlijks verslag over de situatie van de grondrechten in de EU in 2024 en 2025 vastgesteld. In dit verslag hield de Commissie rekening met de door dit initiatief bereikte resultaten door bij punt 57 te

stellen dat “*het ontbreken van wettelijke gendererkenningsprocedures in strijd is met de grondrechten; veroordeelt conversiepraktijken, zoals praktijken gericht op het veranderen, verdringen of onderdrukken van iemands seksuele geaardheid, genderidentiteit en/of genderexpressie, als schendingen van de grondrechten en dringt er bij de Commissie op aan die schendingen door middel van concrete maatregelen aan te pakken; dringt er in dit verband bij de Commissie op aan een voorstel in te dienen voor de vaststelling van een rechtshandeling inzake een EU-verbod op conversiepraktijken in alle lidstaten, als follow-up van het burgerinitiatief “Verbod op conversiepraktijken in de Europese Unie;*”.

Formeel antwoord van de Europese Commissie

De Europese Commissie had het “Verbod op conversiepraktijken” reeds in aanmerking genomen en genoemd in de **strategie voor gelijkheid van lhbtiq+’ers 2026-2030**, **die op 8 oktober 2025 werd vastgesteld.** De Commissie kondigde aan dat zij “*ook een gestructureerde dialoog over dit onderwerp zal bevorderen, met name via de deskundigengroep inzake gelijkheid van lhbtiq+’ers, in het kader van de groep op hoog niveau inzake non-discriminatie, gelijkheid en diversiteit. Op basis van de bevindingen van de studie zal de Commissie passende maatregelen nemen om conversiepraktijken te bestrijden, met bijzondere aandacht voor de ondersteuning van de lidstaten, die op dit gebied een cruciale rol spelen. […] Bij de ontwikkeling van haar aanpak van de bestrijding van conversiepraktijken zal de Commissie met name rekening houden met het recente Europees burgerinitiatief “Verbod op conversiepraktijken in de Europese Unie”.*

Aansluitend hierop heeft de Europese Commissie op **13 mei 2026** haar formele antwoord op het EBI vastgesteld via een mededeling (zie het persbericht).

In het initiatief wordt de Commissie opgeroepen om een bindende wetgevingshandeling voor te stellen die conversiepraktijken overal in de Europese Unie verbiedt. In haar beoordeling kwam de Commissie echter tot de conclusie dat dergelijke wetgeving vooraf zou moeten worden gegaan door de invoering van een nieuwe rechtsgrondslag via een unaniem besluit van de Raad tot uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven (“euromisdrijven”), gevolgd door de vaststelling van een richtlijn op basis van die rechtsgrondslag. De Commissie was van oordeel dat het op gang brengen van een dergelijk proces niet de meest doeltreffende manier is om conversiepraktijken te bestrijden.

De Commissie heeft dan ook aangekondigd dat zij in 2027 een **aanbeveling van de Commissie** zal vaststellen waarin de lidstaten worden aangemoedigd conversiepraktijken te verbieden. De aanbeveling zal voortbouwen op de goede praktijken die zijn ontwikkeld in de lidstaten die reeds wettelijke verboden hebben ingevoerd, en zal worden voorbereid door middel van een omvattende raadpleging, onder meer met de **deskundigengroep inzake gelijkheid van lhbtiq+’ers** en het nieuwe **lhbtiq+-beleidsforum**. Er zal ook worden voortgebouwd op de lopende grondige studie over conversiepraktijken, waarvan de resultaten begin 2027 worden verwacht.

Commissaris Lahbib had op de dag van het antwoord van de Commissie, 13 mei 2026, een ontmoeting met de organisatoren om de inhoud ervan aan hen toe te lichten. Na de bijeenkomst gaf commissaris Lahbib een persverklaring af waarin ze zei:

“Voor elke lhbtiq+’er die gebukt is gegaan onder deze praktijken: er was niets mis met u. U hoefde nooit te worden “verholpen”. U bent perfect precies zoals u bent. En de Europese Unie staat aan uw kant.”

Gevolgen voor de wetgeving en follow-up

De organisatoren gaven aan gemengde gevoelens te hebben over het antwoord van de Commissie. Ze waren weliswaar verheugd over de duidelijke veroordeling door de Commissie van conversiepraktijken en haar toezegging om de lidstaten aan te moedigen deze te verbieden, maar betreurden dat de Commissie ervoor koos geen bindende wetgevingshandeling op EU-niveau voor te stellen.

De organisatoren en hun netwerk zegden echter toe hun belangenbehartiging op dit terrein en aanverwante onderwerpen te zullen voortzetten, onder meer door andere Europese burgerinitiatieven te steunen waarvoor op dit moment nog handtekeningen worden verzameld.

Tips voor toekomstige organisatoren

Maak gebruik van netwerken

ACT, de organisatie achter het initiatief, bestond uit slechts twee hoofdorganisatoren. Het brede netwerk dat ze in heel Europa tot stand hebben gebracht, ontpopte zich echter tot een van de sterkste punten van de campagne. In nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties, vrijwilligers, influencers en partnerinitiatieven kon de campagne veel meer mensen bereiken dan met een klein team alleen mogelijk zou zijn geweest.

Doe uw voordeel met sociale media

Het creëren van momentum was essentieel voor het succes van de campagne. De organisatoren bevelen aan een gevoel van urgentie tot stand te brengen, met name in de eindfase van de campagne, en samen te werken met influencers en content creators in verschillende landen. Zodra een campagne online aan zichtbaarheid wint en meer bijval krijgt, kunnen sociale media het bereik ervan aanzienlijk vergroten en nieuwe medestanders helpen vinden.

Ontwikkel voor elk land een campagnestrategie

In plaats van te proberen overal tegelijkertijd campagne te voeren, concentreerden de organisatoren zich in eerste instantie op de lidstaten waar ze naar hun idee het meeste kans hadden om de

nationale drempel te bereiken. Zodra in het ene land momentum tot stand was gebracht, verlegden ze hun aandacht naar het volgende en moedigden ze medestanders aan om contacten te leggen met lokale influencers, kunstenaars, prominenten en organisaties die konden helpen bij het verspreiden van de boodschap.

Kom goed beslagen ten ijs en geef nooit op

Een toegewijd team dat echt hart voor de zaak heeft, is essentieel. De EBI-campagne vereist vastberadenheid en veerkracht, aangezien zich allerlei onverwachte wendingen kunnen voordoen, en momentum kan op elk moment ontstaan.

Aanvullende informatie

Aanvullende informatie over “Verbod op conversiepraktijken” is te vinden op de specifieke pagina van de EBI-website en op de Instagram-pagina van het initiatief.